

Karel, 8. třída: „Chodím do cimbálové muziky Klobučan, hraju tam na klarinet, zkoušíme každý týden a hodně často vystupujeme.“

Anička, 6. třída: „Mám ráda volejbal, ale také hraju na housle v cimbálové muzice. Chodím do ZUŠ a líbí se mi klasická hudba i folklor.“

Nikola, 8. třída: „Chodím do logického kroužku, řešíme tam zajímavé příklady, je to dobré pro rozvíjení logického myšlení.“

Dominik, 6. třída: „Hraju na housle, chodím do cimbálové muziky Klobučánek – to je nejmladší cimbálovka. Pak ještě chodím tancovat do folklorního souboru. Je to časově náročné, ale baví mě to.“

Filip, 8. třída: „Ve škole se věnuju volejbalu a mimo školu parkouru. To je překonávání překážek, zdí, schodů a podobně.“

„Na počítač zbývá málo času,“ říkají děti z Valašska

Foto: Brněňka Olšová

Hned za Vizovicemi se silnička zúží a začíná se prudce zvedat a klikatit. Je krásný květnový den, polední slunce prosvítá rozkvetlými stromy. Mířím směrem, kde se Bílé Karpaty potkávají s Javorníky, do městečka Valašské Klobouky. Jedu navštívit tamní základní školu, a tak s každou další zatáčkou přemýšlím, jaké ty „valašské“ děti asi budou? Dokáže je ta krásná okolní příroda vylákat ven, nebo už i zde má konkurenci v podobě všudypřítomné techniky, dlouhých hodin u počítačů nebo tabletů?

Školu nacházím snadno. „Tam tú cestú hore,“ radí mi kluk se školním batohem na zádech. Ve svahu uprostřed zeleně stojí krásná velká moderní škola, na přilehlém hřišti právě probíhá hodina tělocviku. Za chvíli už však sedím přímo v ředitelně, kam mne přivedla usměvavá paní učitelka Magda Rozmánková, a začíná příjemné povídání o životě školy a především o dětech samotných.

Chceme děti připravit pro život

„Chceme našim dětem poskytnout nejen dobře vybavené, moderní školní prostředí, ale v první řadě je chceme skutečně připravit pro život,“ zahajuje náš rozhovor ředitel školy Karel Ptáček. „Naučit je přemýšlet, diskutovat, orientovat se ve světě a umět se prosadit. K tomu slouží nejen školní výuka, ale také různé zájmové aktivity, díky nimž se děti mohou rozvíjet.“

Připravit zájmové kroužky, promyslet jejich propojení s okolním světem, vše zorganizovat a hlavně nadchnout děti, to není jednoduchý úkol. Škola ve Valašských Kloboukách však zaměstnává spoustu zapálených lidí, kteří dětem rozumí a jsou ochotni pro ně udělat maximum.

Zájmové kroužky, školní družinu a školní klub má na starosti Ladislava Šindlerová. Hned poté, co mi pan ředitel tuto sportovně založenou paní, ze které doslova srší energie, představil, se bě-

hem chvíle dozvídám, že zdejší děti milují sport, a to hlavně florbal, fotbal, volejbal nebo stolní tenis. Kromě toho však mají možnost navštěvovat například „medový kroužek“! Učí se v něm vše o životě včel, ochutnávají med, pečou perníčky, vyrábějí vánoční svíčky a dekorace.

< Ladislava Šindlerová má pod svou taktovkou zájmovou činnost dětí

Žáci devátých tříd chodí dokonce do tanečních. „Máme zde výborné taneční mistry, ovládají i latinskoamerické tance,“ nadšeně vypráví paní Šindlerová. A nejoblíbenější odměna? Tou je prý pro děti „Noc ve škole“. Do půlnoci sportují, procházejí stezkou odvahy noční budovou školy nebo volí „Miss pyžamo“.

„Na této škole se mi moc dobře pracuje, děti jsou aktivní, samy si říkají, o co by měly zájem, a my se snažíme jim jejich přání plnit,“ zakončuje rozhovor paní Šindlerová. Malé i větší děti sklízí řadu úspěchů ve sportovních soutěžích, připravují divadelní představení pro rodiče, spolužáky a seniory. K zájmovým aktivitám je nemusí nikdo nutit a kroužků mají tolik, že neztrácejí čas dojížděním do větších měst. Škola v tomto směru spolupracuje například s Domem dětí a mládeže a místními tělovýchovnými organizacemi i nejrůznějšími spolky.

Nudící děti? To neznáme

Na chodbě přešlapuje skupinka sedmi dětí a jejich odpovědi mi slova paní Šindlerové jen potvrzují. Po vyučování se nikdo z nich nenudí. Jsou pohlceeny svými zájmy, nemají ani nutkání spěchat domů k počítači. Zajímalo mě, zda se ještě setkávají s valašskými tradicemi. Ti, co hrají v cimbálovkách, jsou v přímém kontaktu s folklorem, ale co ti ostatní?

„Moje babička plete valašské vlněné ponožky. Jsou dobré na nošení doma nebo do krpců, k valašskému kroji,“ říká Anička. „A moje mamka šije valašské košule. Sú z bílého plátna, u krku na šňůrky,“

Učíme děti přemýšlet, diskutovat, orientovat se ve světě a umět se prosadit.

< Karel Ptáček, ředitel ZŠ ve Valašských Kloboukách

△ Areál ZŠ ve Valašských Kloboukách je zasazen v zeleni

doplňuje milým nářečím Magda. Dominik má tatínka i dědu, co včelaří. Všechny děti ale svorně vypráví o tradičních akcích, které ve městě rok co rok probíhají – o mikulášském jarmeku, adventních trzích a o Valašském kumštování a já na nich vidím, že jsou na tyto zajímavosti svého města náležitě pyšné a že do jejich životů prostě patří. Na závěr našeho povídání, než se rozprchnou na hřiště a do všech kroužků, se přece jen ještě ptám: A co počítače, tablety, Facebook, chatování?

„Určitě víc hraju na klarinet, než sedím u počítače, Facebook vůbec nepoužívám,“ poznamenává Karel. Ani houslistka Anička nemá na počítač čas. Podobně jsou na tom všichni ostatní. „Někdy, když nejsme spolu venku, tak chatujeme,“ doplňuje Samuel, „můžeme se tak domlouvat a neutrácíme za telefon. Když už jsem ale u počítače moc dlouho, přestane mě to bavit.“ Ostatní příkyvují a shodují se na tom,

že k počítači se dostanou možná na chvilku večer, ale určitě za ním nespěchají hned ze školy. „Raději jdeme ven za sportem,“ uzavírá debatu Milan.

Tradice si hýčkáme

Loučím se s dětmi a vracím se k panu řediteli. Zajímají mne kulturní akce, o kterých se všechny děti zmiňovaly. „Společenský život v našem městě se rozhodně vymyká běžnému průměru,“ potvrzuje Karel Ptáček můj dojem. „V průběhu roku tady je skutečně hodně akcí a většina z nich souvisí právě s valašskými tradicemi, s folklorem, lidovými řemesly. Už brzy, na přelomu června a července, bude Valašské kumštování. Náměstí se zaplní umělci, sejdou se tu malíři, sochaři, řezbáři, keramici a další a přímo na místě vytvoří svá díla. To vše doprovodí bohatý program.“

V srpnu probíhá setkání muzikantů v Bílých Karpatích. Kromě tuzemských hudebníků sem přijíždějí folklorní kapely z Mexika, Polynésie, Francie a mnoha dalších zemí.

A největší akcí, na kterou do Klobouk přicestují desítky tisíc lidí, je Valašský mikulášský jarmek. Ten se koná vždycky na začátku prosince a celé náměstí i přilehlé uličky obsadí řemeslníci s tradičními výrobky. „Jeho program je tak bohatý, že snad ani není v lidských silách všechno absolvovat,“ usmívá se ředitel školy.

Kroužků mají děti tolik, že neztrácejí čas dojížděním do větších měst. A jsou zdarma.

Město tedy tradicemi skutečně žije. Víc než třicet let zde působí lidový soubor Klobučan. Jen k němu se váže celkem pět cimbálových muzik! „Děti se folkloru nebojí, dvě cimbálky jsou dětské, mohou tedy hrát i tančit. Vidí, jak se tomu věnují dospělí a mají v nich vzor,“ pokračuje Karel Ptáček. „Přestože netančím v žádném souboru, pořídil jsem si kroj, a vrátil jsem se tak do svého dětství.“

Udržíme krok s novinkami

V době mé návštěvy byl stůl v ředitelně pokrytý plány, které napovídaly o spoustě do detailu promyšlených záměrů. „Chceme dětem umožnit, aby si například samy pěstovaly zeleninu ve skleníku i na záhonech a pak si ji mohly i sníst. Máme v plánu vybudovat terasu u atletické dráhy, ateliér v přírodě. Neustále se snažíme hledat nové cesty, jak děti inspirovat a vést lepším směrem. Všechny kroužky poskytujeme zdarma.“

Určitě není jednoduché skloubit výukový i zájmový program pro děti, budovat nový areál školy a zároveň rozvíjet technické vybavení učeben. Samotná budova školy postupně prochází generální rekonstrukcí, dostala novou střechu, nové sociální zázemí, školní kuchyni, letos byla dokončena výměna oken a zateplení fasády. Všude jsou vidět interaktivní tabule, v každé třídě jsou projektory, promítací plátna, notebooky a mnoho dalších moderních pomůcek.

„Jedna ze zajímavých zkušeností, kterou jsme v poslední době získali, je spojena s výměnou běžných zářivek za speciální LED osvětlení,“ otvírá ředitel školy další téma. „Firma Filák pro jednu z našich učeben vyrobila moderní osvětlení na míru a dala nám možnost si ho vyzkoušet. Samotná instalace proběhla během pár hodin. Už teď se ukazuje, že to byla správná volba. Není to v první fázi levné,

ale už po pár měsících vidíme přednosti a spočítali jsme si návratnost. Ta je okolo pěti až sedmi let. Oproti běžným zářivkovým trubici, které každý rok vyměňujeme, je životnost garantována minimálně na sedm let,“ doplňuje Karel Ptáček s tím, že se při měření navíc ukázala nedostatečná intenzita původního zářivkového osvětlení, a to pouze 206 lx, přičemž norma předepisuje 300 lx. O tom, že zářivky škodí očím, ani nemluvě.

Nové LED osvětlení je nainstalováno „na zkoušku“ i venku. V ulici pod školou, kde je takto řešena zatím jen část, je prý vidět markantní rozdíl. „Na jedné straně pruh jasného bílého světla a na druhé světla, které trochu připomíná anglický horor. V radě města, kde také působím, jsme již přijali rozhodnutí o postupné výměně veřejného osvětlení. Jsme rádi, že jsme pro řešení venkovního i vnitřního osvětlení konečně našli spolehlivou firmu,“ zakončuje naši debatu pan ředitel.

Opouštím školu v pozdním odpoledni, hřiště je stále ještě plné dětí. Okolní kopce přívětivě obklopují město, do jehož tradicemi opředeného života jsem měla možnost trochu nahlédnout alespoň prostřednictvím vyprávění. Rozzářené oči dětí pro mne byly však tou nejpřesvědčivější pozvánkou na některou z akcí, možná už za měsíc na Valašské kumštování? Je úžasné, když nadšení lidé umí rozprout kulturní a společenský život a vytvořit nejen pro sebe, ale i pro další generace obohacující a inspirativní prostředí, ve kterém není prostor pro nudu či stagnaci a kde děti nejsou pohlcovány proudem mainstreamových médií nebo počítačových her. V Kloboukách to považují za samozřejmost.

Text: Vlasta Piskačová

Foto: autorka článku a Brigita Olivová

Neustále se
snažíme hledat
nové cesty, jak
děti inspirovat
a vést lepším
směrem.